

PUT KA PRAVDI

U Evropsku uniju sa boljim zakonima

Snežana Malović *Ministarka pravde*

Reforma pravosuđa ušla u skupštinsku procesuru

Uzavršnoj fazi je priprema seta pravosudnih zakona kojima će se celovito urediti organizacija pravosuđa i definisati položaj nosilaca pravosudnih funkcija u skladu sa Ustavom, ali i sa današnjim potrebama Republike Srbije, najavila je najmlađa ministarka u Vladi Srbije govoreći 11. septembra učesnicima Okruglog stola u organizaciji Beogradskog centra za ljudska prava na temu „Prati li krivično zakonodavstvo društvene i ekonomске promene u Srbiji“. U skupštinskoj proceduri se već nalaze neki od zakona koji se odnose na oblast krivičnog prava, a prate savremene društvene tokove. Na primer, po prvi put u pravni poredak Republike Srbije uvodi se odgovornost pravnih lica za krivična dela, zatim, prevediđa se poseban postupak oduzimanja imovinske koristi proistekle iz krivičnog dela za pojedina krivična dela i donosi se poseban zakon koji će regulisati saradnju sa Međunarodnim krivičnim sudom. U skupštinskoj proceduri vrlo brzo će se naći i Predlog zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije, koji će dati značajan doprinos u borbi protiv pojave koja je posebno karakteristična za sve zemlje koje se nalaze u tranziciji.

Načelo pravne sigurnosti najviše i mora biti poštovano u krivičnom zakonodavstvu, s obzirom da ne sme biti nepreciznosti vezanih za krivični postupak (u kome se građanin može lišiti slobode) i krivično materijalno pravo, čijom primenom se licu mogu izreći dugogodišnje zatvorske kazne. „Često nam se čini da krivično zakonodavstvo ne prati dovoljno društvene i ekonomске promene. To je, u svakom slučaju delimično tačno, jer je nemoguće izvršiti sve zakonodavne izmene istog momenta kada dođe do određenih pojava u društva, imajući u vidu današnji razvoj informacionih i drugih tehnologija, nove načine da se izvrše postojeća krivična dela, pojavu da određena ponašanja treba propisati kao nova krivična dela i drugo“, rekla je Snežana Malović.

U naš pravni sistem uveli smo nove pravosudne organe koji su specijalizovani za oblast organizovanog kriminala, ratnih zločina i visokotehnološkog kriminala, što ukazuje da krivično zakonodavstvo u našoj zemlji ipak prati većinu društvenih i ekonomskih promena. Na predstavnicima nadležnih organa vlasti u Republici Srbiji je da nastave sa daljim izmenama krivičnog zakonodavstva u skladu sa svojim nadležnostima i u skladu sa sadašnjim potrebama Republike Srbije, istakla je tada ministarka pravde.

Takođe, pripremaju se značajne novine i u krivično-procesnom i krivično-materijalnom zakonodavstvu. Formirane su radne grupe za izmene i dopune Zakonika o krivičnom postupku, zatim izmene i dopune Krivičnog zakonika, kao i radna grupa koja će izraditi radnu verziju Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima. Da bismo dobili kvalitetne, jasne i u praksi primenljive zakone koje će slediti društvene i ekonomске promene u Republici Srbiji, ali i savremene tendencije u uporednom zakonodavstvu, praksa Ministarstva pravde je da članovi radne grupe obavezno budu predstavnici naučnih institucija, pravosudnih organa i ostalih relevantnih stručnjaka za pojedine oblasti, kao i da se, nakon izrađenog teksta, obavi stručna rasprava i prikupe odgovarajuća ekspertize, ukoliko u određenoj oblasti postoje relevantni međunarodni dokumenti. Tek nakon toga, zakonski tekst se upućuje u zvaničnu proceduru. Velika većina prisutnih učesnika ovog okruglog stola su i sami članovi radnih grupa koje pripremaju neke od navedenih zakonskih tekstova.

„Sve ove aktivnosti, pored već navedenog, predstavljaju i jedan od prioriteta u procesu pridruživanja Evropskoj Uniji i ispunjenju standarda Saveta Europe i smatram da će značajno doprineti efikasnijem ostvarivanju i zaštiti ljudskih prava i sloboda naših građana, efikasnijem uređenju i radu državnih organa sigurnosti pravne države, kao i sigurnosti pravne države“, zaključila je Snežana Malović.

Mediji su zapazili kako se jedno od najznačajnijih ministarstava u novoj Vladi, Ministarstvo pravde, prvi put nalazi „u rukama žene, koja je ujedno i najmlađa ministarka“. „Na novom radnom mestu predstoјi joj veliki posao, odnosno nastavak započetih reformi u okviru kojih je planirano usvajanje 26 pravosudnih zakona“, piše „Danas“ i dodaje da je Malović najavila kako će novoizabrana Skupština te reformske zakone usvojiti po hitnom postupku, da bi oni stupili na snagu 1. januara 2009. „Reforma pravosuđa jedan je od prioritetnih zahteva u procesu pridruživanja Evropskoj uniji. Još veći izazov biće joj stvaranje uslova za primenu tih zakona, kao i i formiranje novih sudova - apelacionog, upravnih i kasacionih.

Setom zakona biće konačno postavljen novi sistem po pravilima evropskog zakonodavstva, čime će biti ostvarena prva korenita promena pravosudnog sistema posle Drugog svetskog rata", napominje dnevnik „Danas".